

Pædagogisk grundlag – Pædagogisk læringsmiljø

Hvad siger loven på området:

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet og i Børnehuset Bissensvej:

I Kirstinebjerg distriktet og i børnehuset Bissensvej ser vi definitionen af det pædagogiske læringsmiljø som den samlede pædagogiske praksis, som hele dagen udgør rammen om børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Både i forhold til struktur-, proces-, og indholdselementer.

Strukturelementer – ”Rammerne om det, der sker”

- At læringsmiljøet indeholder både de fysiske, psykiske og æstetiske rammer samt det pædagogiske personales kompetencer, gruppe størrelser mv.
- Da institutionerne i Kirstinebjerg har forskellige rammer, skal den enkelte institution forholde sig til organiseringen af læringsmiljøerne.
- At det er vigtigt, at det pædagogiske personale forholder sig til, hvilken børnegruppe de har, og hvad børnene har behov for.
- At vi tænker i både stationære og midlertidige fokuserede miljøer, der tilrettelægges efter børnegruppernes interesser, behov, køn, kompetencer, færdigheder og potentialer.
- At det samtidig er vigtigt, at børnene lærer at indgå i større eller mindre grupper, da børnene her får erfaring i at indgå i samspil med flere børn/fælle børn, hvor de kan spejle sig i forskelle og ligheder.

Proceselementer - ”Det, der sker”

- Handler om kvaliteten af de relationelle erfaringer, børn gør sig med andre børn og voksne i vores dagtilbud.
- Vi arbejder med mødeøjeblikke som et vigtigt element i læringsmiljøet.
- Vi skal kunne ”se, vente og følge” børnene og få dem til at ”se, vente og følge” os og de andre børn (voksen/barn - barn/barn).
- Vi skal koble børnene op på hinanden med henblik på børnefællesskaber, arbejde med øjenkontakten, at benævne, justere stemmeleje, kropssprog og mimik.
- I alle relationelle interaktioner arbejder vi med vores positioneringer ”bagved, ved siden af og foran”.

Indholdselementerne – ”Intentionerne med det, der sker”

- Handler om kvaliteten af vores lærings-, udviklings- og pædagogiske mål, samt Fredericia Kommunes Børn og Ungepolitik og strategier fra 0-18 år.
- Sikre at der er overensstemmelse mellem intentionerne, og det der sker i praksis.
- Gode pædagogiske læringsmiljøer kan mærkes, når man træder ind i huset. Børns udvikling er afhængig af de muligheder for læring og udvikling, der er tilstede i omgivelserne.

Hvad gør vi i børnehuset Bissensvej:

Dokumentation, beskrivelse og analyse //

Grøn (0 – 2 år)

Beskrivelse – voksne i børnehøjde:

Billedet er taget en morgen på Grøn gruppe. Børnene er stille kommet ind af døren, og de voksne sidder på gulvet og tager imod dem. Den voksne på billedet har taget et dukkehus ned på madrassen og etablerer et spontant legemiljø, som samler de tidligt fremmødte

børn. Hun lægger sig helt ned og kigger ind i huset, imens hun banker på døren og siger "hallo". Børnene omkring bliver interesserede og kigger også ind i huset. Den voksne får øjenkontakt med børnene gennem døre og vinduer, og de mødes i et "hallo". Børnene overtager efterhånden legen. De banker på døren og kigger gennem vinduer og døre.

Analyse:

Den voksne på billedet indbyder alle børn til leg, og indholdet tilpasses børnenes niveau. Hun opholder sig på gulvet, da det er der, de 0-2 årige udfolder sig. Hendes kropssprog signalerer, at hun er tilgængelig, og hun inviterer til mødeøjeblikke ved at være i øjenhøjde med børnene. Hun er bevidst om sin positionering i legen, først som foran og senere ved siden af, hvilket giver børnene ideen til legen men samtidig mulighed for selv at bygge videre på den. I starten er det børnene, der følger den voksne, og senere er det hende, der følger børnene. Herudover giver hun mulighed for, at børnefællesskaber kan udvikles, da børnene ser hinanden gennem huset og giver plads til hinanden. Billedet er et udtryk for en kultur på Grøn, hvor de voksne er på gulvet så meget som muligt. De voksne signalerer, at de er tilgængelige for børnene, hvilket skaber tryghed, større mulighed for mødeøjeblikke og deltagelse i leg som på billedet.

Rød (2 - 4 år)

Pædagogiske læringsmiljøer

Dokumentation for tiltagene:

- At det er vigtigt, at det pædagogiske personale forholder sig til, hvilken børnegruppe de har, og hvad børnene har behov for.
- At vi tænker i både stationære og midlertidige fokuserede miljøer, der tilrettelægges efter børnegruppernes interesser, behov, køn, kompetencer, færdigheder og potentialer.

Beskrivelse:

På collagen er der billeder af et lille udpluk af de mange forskellige pædagogiske læringsmiljøer, der er på Bissensvej, både midlertidige og stationære.

Der er bl.a. billeder af rød gruppe, som bruges både til kreativt værksted og motorikrum. Vi anvender også gangarealet og får det afskærmet, så der er mulighed for fx sprogaktiviteter. Der er endvidere også lavet et hyggeligt rum inde på rød stue, hvor der bliver lavet mindfulness. Her er der gardiner både i vinduerne men også ud til resten af rød stue, som gør, at man kan lave stille aktiviteter uden at blive forstyrret. Vi anvender også rutinerne som fx måltidet til at øve mundmotorik ved fx at give børnene sugerør.

Analyse:

Vi har en gruppe børn, der har mange forskellige behov. Det er bl.a. behov for sproglig udvikling, blive stærkere i motorik eller øve sig i at komme fra høj til lav arousal. Vi deler derfor gruppen op i mindre grupper og laver fokuserede pædagogiske aktiviteter, der tager udgangspunkt i børnenes behov og nærmeste udviklingszone (NUZO)(Vygotskij). Vi har fx lavet en gruppe med børn, som har behov for at øve sproget. Vi har her mulighed for at lave målrettede sproglige aktiviteter, der understøtter børnenes behov. Vi har også en gruppe og et pædagogisk læringsrum, der understøtter børnenes behov for at øve sig i at veksle imellem høj og lav arousal. Vi planlægger os også efter at tage på tur to gange om ugen, så gruppens stue kan anvendes af den resterende børnegruppe til anden aktivitet. Det kan fx være at fordybe sig i det kreative eller anvende alt pladsen på stuen til motorisk udfoldelse.

Gul (4 – 6 år)

Beskrivelse af proceselementet:

Vi skal koble børnene op på hinanden med henblik på børnefællesskabet, arbejde med øjenkontakt, at benævne, justere stemmeleje, kropssprog og mimik.

Sammenhæng:

Der har lige kommet nye børn til Gul gruppe fra Rød. Det pædagogiske personale har lavet en bordplan med udgangspunkt i at få koblet de nye børn på de gamle. Det er tid til at spise formiddagsmad.

Situation:

Alle børnene tæller til 4 på deres hænder og synger: "Næsen lugter, maden dufter". Der er øjenkontakt mellem Alma og Sarah, imens de synger, de sidder lige overfor hinanden. Alma har gået på gruppen i 4 måneder og Sarah i 2 dage. Karen sidder for bordenden lige imellem dem. Børnene er opstemte, de glæder sig til at åbne deres madpakker.

A udbryder: "Jeg har appelsiner med!"

K: "Uhm, appelsiner de smager godt". Karen kopierer Almas begejstring og kigger nu på Sarah.

"Hvad har du med idag?" spørger Karen Sarah. "Agurker" siger Sarah forlegent.

A: "Uhm, dem kan jeg li, se dem har jeg også". Alma tager agurkestænger op og viser dem frem.

Sarah smiler og kigger på Alma.

A: "Du må godt komme hjem til mig".

K: "Du kan godt li Sarah, det kan jeg mærke. I skal da ud at lege sammen på legepladsen i dag, måske skulle I tage en gyngetur, det er bare så skægt".

A: "Jaaaa, det skal vi".

Sarahs øjne lyser op, hun smiler og udbryder også et "jaaaa".

K: "I to får lov at gå lidt før de andre, så I når at få en gynge".

Begge kigger på hinanden og smiler helt op til ørene.

Analyse:

Børnene tæller i fællesskab til 4 og synger i kor madsangen. Sarah kender madsangen fra Rød gruppe og på den måde oplever hun genkendelsesglæde og følelsen af at høre til i den nye gruppe.

Karen har placeret de to piger overfor hinanden med henblik på at få Sarah ind i det nye børnefællesskab. Karen kobler de to piger op på hinanden igennem forstærkning og benævnelse af deres madoplevelser og starter derved en grobund for fremtidige samtaler om, hvad de har med. Hun guider dem til at lege sammen, da hun hører Almas invitation om at lege. For at beskytte relationen giver hun dem lov at gå i forvejen, sådan så aftalen kan lykkes.